

viser sig kun en Begrændsning med Hensyn til Afstanden, og netop af den Maade, hvorpaa Lovgivningen har betragtet disse Afstandsbestemmelser, fremgaaer det klart, at man ikke ubetinget har bundet sig til dem som til Noget, der skulde gjælde som ufravigelig Regel. § 55 i Næringsloven har indrømmet Indenrigsministeriet Bemyndigelse til, hvor de stedbige Forhold tale derfor, at indskrænke den Grændse, indenfor hvilken den ærede Taler antager, at der udelukkende eksisterer borgerlig Næring. Vil man i det Hele tage Hensyn til, hvorledes man har tænkt sig Forholdene udviklede, sees det ikke alene af denne Bemyndigelse til at indskrænke Afstandsbestemmelserne, men ogsaa af den i Forbindelse dermed givne Forfrist om Indenrigsministeriets Bemyndigelse til at udvide Bestemmelsen til Fordeel for Handelspladser og Flækker. Der er efter Lovens Aand ikke Noget iveien for gjenneim Lovgivningen at indrømme en Commune som Frederiksberg den Begunstigelse, som Indenrigsministeren i Medhold af Loven er bemyndiget til at indrømme der, hvor de stedbige Forhold tale derfor. Det er langt fra, at jeg kan dele den ærede Talers Mening om, at der her skulde være Tale om et fredlyst Territorium, og det er netop det Betslige, at man om Frederiksberg Commune kan sige, at den kun er et fredlyst Territorium i Forhold til de kjøbenhavnske Interesser. Man kan dog ikke overse, hvad der ligger Magt paa for en Commune, naar den skal udvikle sig paa den Maade, denne Commune har gjort, og jeg vil da sige, at Frederiksberg Commune ikke hører til de fredlyste men til de fredløse Territorier.

Det ærede Medlems næste Hovedbetragtning gik i en anden Retning, idet han paa en vis Maade holdt sig til Næringslovens Aand, men ligesom hans første Betragtning bragte ham til, i alt Fald paa Andres Vegne, med en vis Tilfredsstillelse at see hen til, at en Commune kunde tage noget af den Næringsfrihed, Loven indrømmer, saaledes har han med Hensyn til den anden Side af Betragtningen holdt sig til, at der er en Bemyndigelse til at kunne indskrænke de Rettigheder, det Omraade, som er forbeholdt Kjøbstæderne. Jeg troer, at man med Hensyn til den store Fordeel, som

navnlig for Frederiksberg Commune skulde ligge i, at der er en saadan Afgang, blot behøver at see hen til de Erfaringer, man har høstet i saa Henseende, thi har der ved nogen Leilighed kunnet være Tale om at benytte denne Afgang, var det vist i Forhold til Frederiksberg Commune, men der har man strengt holdt sig til Bestemmelserne i Lovgivningen. Bevist derfor ligger i de meget slaaende Exempler, som den ærede Forslagsstiller har anført. Man maa overhovedet erindre, at Frederiksberg Commune indtager en exceptionel Stilling, og det er derfor i subkommen Samklang med Næringslovens Aand, naar man udvider de Begunstigelser, som det øvrige Land udenfor Afstandsbestemmelsen nyder, til ogsaa at gjælde for Frederiksberg Commune. Den ærede Taler endte med at sige, at det vilde være i Lovens Aand at sørge for at finde en Udvei, ad hvilken disse Forhold kunde ordnes, men den Aand i Næringsloven, som han har holdt sig til, synes mig rigtignok at være høstet forskjellig fra den, hvormed han begyndte Afhandlingen af dette enkelte Afsnit. Det ærede Medlem paapegede en Udvei, nemlig en Overenskomst med Kjøbenhavns Commune, men jeg har haft god Leilighed til at blive bekjendt med Forholdene i Kjøbenhavns Commune og med alle de Bevægelser, som i sin Tid have fundet Sted for at faae en Deel Byrder stillede saaledes, at de ogsaa kom til at ramme Frederiksberg Commune, og jeg troer, at den Smøkkommen, der har fundet Sted fra Kjøbenhavns Communes Side, ikke har været af en saadan Bestaaffenhed, at den Udvei, der blev paavist af den ærede Rigsdagsmand, kan betragtes som heldig. Jeg holder mig forvisset om — hvad der fra Communernes Side finder sin Forklaring i en Bestræbelse efter at lade Byrderne for deres Beboere være saa faa som mulige —, at Forsøget paa en Overenskomst vil strande, og at Overenskomsten vil ende med en Proces. Jeg kan ikke troe Andet, end at Alt, hvad den ærede Forslagsstiller saa slaaende og rigtigt har anført mod det, der blev udtalt fra den ærede første Talers Side, i Forbindelse med de Betragtninger, jeg her har anstillet ligeoverfor det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørk), i det Hele vil være tilstrække-